

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szentegyház-utca 41. szám
Telefon-szám 586.

Hirdetések jutányos árban főlvetotnek:

az „Előre” kiadóhivatalában,
Ajtai K. Albert könyvnyomdájában
(Deák Ferenc-u. 4. sz.)
és Radics Sándor könyvkereskedésében
(Szentegyház-u. 1. sz.)

ELŐRE

Megjelenik naponként, délután,
vasárnap kivételével.

Egy szám ára 2 fillér.

Előfizetés egy hónapra:

helyben (házhoz hordva) — 80
vidékre (postán) 1— korona.

SOROK.

Az igazság jegyében. Egyik kolozsvári ujságban otromba, izléstelen *nyilttéri* közlemény jelent meg az »Előre« ellen. Nyilttéri piszkolódások nem döntenek el, hogy ki részén van az igazság.

Hogy a kolozsvári választókat befolyásolták — *becsületszóra*, azt a magántisztviselők választmányi tagja is beismeri. Mi is fentartjuk. Mert radikális szempontból ez az eljárás a *közéleti tisztességnek kriteriumait semmiképen sem állja ki*. Akár bankdirektorok terrorizálásának magántisztviselőket, akár a magántisztviselőket keressék a voksokat a társadalmilag alájuk rendelt szavazó polgárság körében. Az általános titkos választás jogának hirdetésével sem ez, sem az nem fér össze.

Közleményünk állítólag téves, de lényegben fennálló részeinek cáfolata első sorban a bankdirektorokat illette volna meg. Mert a miatt ódium a magántisztviselőket úgy sem érthette. Sőt mi a magántisztviselőket érdekeit véltük szolgálni. A mint, hogy *fentartjuk* ma is tudományos meggyőződésből fakadó állításunkat: jelenlegi szervezetük *nem az ő érdekeiket szolgálja*. Hogy *kiét* arról idővel még megfognak győződni. Kivált ha megismerkednek a Marx tanításával, a melytől most még annyira idegenkednek.

Első közleményünk szerzője egyébként sajnálkozott cikkének megírása miatt, tehát magára vállalta a felelősséget közleményünk *alaki tévedéséért*. Ezt tehát vele intézzék el továbbra is az érdekeltek. *Az anyagi igazság a mi részünkön van*; utszéli gorbomaságok továbbra sem riasztanak vissza keresésétől.

A „bécsi kéz” működik?

Apponyi leköszön.

(Saját tudósítónk expreszjelentése.)

Apponyi Albert nyíltan megmutatja, hogy a politikai helyzet nem elégíti ki a polgárok kívánságait. Elhatározta, hogy ősszel benyújtja lemondását. Okát elhatározásának abban kell keresnünk, hogy a bécsi kabinetiroda teljesen lesüllyeszti tárcájának tekintélyét. Évek óta áll fenn az a sérelem, hogy a tanári, tanítói és tanítónői kinevezések a kabinetiroda elé terjesztettek. Az azután belátása szerint dönt a kinevezések ügyében. Ez az iroda határozza meg, hogy ki oktasson, tanítson Magyarországon. Magától értetődik, hogy ez az eljárás függő helyzetbe hozza Magyarország kultuszminiszterét. Ez a rendszer azért áll fenn, hogy a nemzetközi vidékekre ne küldhessen a kormány olyan tanerőket, a melyeneket akar. Egy szóval megakarják akadályozni Bécsből azt, hogy *nemzetiségeinkkel megbarátkozzunk*. Már hetek óta észrevették, hogy Apponyi ugyszólván egészen visszavonult a politikai szereplésről, a míg a delegációk tárgyaltak. Ennek magyarázatát épen elhatározásában kell keresnünk.

Viszik a theológiát.

Szász Domokos alkotása — bukófélben.

Nagy eseményről adunk hírt. A kolozsvári református *papnevelő intézetet Kolozsvárról visszahelyezik Nagyenyedre*. A tervbe vett költözködés nem új keletű. Alighogy behunyta szemét Szász Domokos a reformátusok legnagyobb érdemű püspöke, mindjárt óriási zavarok állottak elő a theologia háztartásában. Voltak a kik nyíltan hirdették ennek a nagy szabású intézménynek mielőbb bekövetkező bukását. Különösen arról panaszkodtak, hogy *alapítvány hiányában* nem lehet fentartani a kolozsvári theológiát és ezért vissza kell helyezni a nagy alapító Bethlen Gábor fejedelem városába Nagyenyedre. Ez a jóslat most bevált. Az erdélyi református egyházkerület igazgató-tanácsa ugyanis belátta, hogy a gyengén befolyó jövedelmekből nem lehet fedezni a theologia szükségleteit. Az intézet háztartási számadása évek óta deficittel zárul. Ezért megbízták *Kenessey Béla* theologiai igazgatót, hogy dolgozzon ki egy részletes tervet, mely által biztosítani lehetne a theologia életképességét. *Kenessey* kimerítő tanulmányozás alá vette is ezt a fontos kérdést. Véleménye pedig nem lehet más, mint hogy a *theológiát sürgősen vissza kell helyezni Kolozsvárról Nagyenyedre*.

A városházában értekeznek.

Néphivatal nép nélkül.

A szegény embert kinevetik.

Vasárnapi számunkban a néphivatal intézményét behatóan ismertettük. Tegnapi d. u. a városházában értekezlet volt a néphivatal megalakítása dolgában. Össze-vissza csevegtek-fecsegték s a végén — hagyományos magyar szokás szerint — kiküldtek egy szűkebb bizottságot. Ha így megy tovább a dolog, legközelebb megalakítják a legszűkebb bizottságot, majd a legeslegszűkebbet, aztán újra a tágabbat és így tovább. Viták is voltak az értekezleten. Nem volt ugyan gázzól szó, sem mézárszékekről, de azért a fiskálisok mégis belemelegedtek. Egy része azt reméli a néphivataltól, hogy a klienseit fogja szaporítani: ezek kardoskodtak mellette. A másik része attól tart, hogy a néphivatal meg fogja őket fosztani néhány klienstől, ezek suba alatt ellenzékenkedtek. Egyébként megdöbbenéssel kon-

statáljuk, hogy az értekezletre a munkásszervezetek vezetőségeiből egyetlen embert sem hívtak meg. S a mint ezt a hiányt *Köntzey Imre* is megemlítette, egyszerűen lenevették, kikacagták. A mint értesülünk a kolozsvári munkásság körében nagy a megbotránkozás a fölött, hogy a városházán csufolodnak a szervezetekkel. Vasárnap népgyűlést fognak tartani, hogy a városházabeli nemzeti ténsturak mókázása ellen tiltakozzanak. Az értekezletre egyébként — eltekintve egy-két *ügyetlenül* megválasztott kivételtől — csupa fiskálisokat hívtak meg. De még azok sorában is nem egynek távollétét kellett sajnálattal tapasztalunk, — így pl. a *Deák Albert*ét.

Az értekezlet lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

A Kolozsvárt felállítandó „Néphivatal” ügyében tegnap d. u. 4 órakor értekezlet volt a Városháza közgyűlési termében.

Jelen voltak: Szvacsina Géza polgármester, Nemes Ferenc dr. v. tanácsos, Salamon Antal v. tanácsos, Eszterházy László dr., Genersich Gusztáv dr., Tompos Ignác, Gidófalvy István dr., Koleszár Sándor, Mihály József dr., Weisz József dr., Fischer Róbert dr. ügyvéd, Török István dr. Gámán Zsigmond dr. Biró Balázs dr., Lévy József dr., Herczeg Jenő, Pordea Gyula dr., Weisz Miksa dr., Tanács József, Menyhárt Gáspár dr., Hunwald Lajos dr., Papp József dr., Polcz Rezső, Köntzey Imre.

Szvacsina Géza polgármester megnyitja az értekezletet és ismerteti célját.

Nemes Ferenc dr. városi tanácsos a nagyváradi néphivatal alaptervezetét ismerteti.

Biró Balázs dr. és *Hunwald* Lajos dr. arra utalnak, hogy az Erdélyi Múzeum-Egylet jogi szakosztálya most készül egy a néphivatalnak megfelelő intézményt létesíteni, lépjen tehát az értekezlet érintkezésbe az E. M. E.-vel.

Köntzey Imre ellenzi ezt. Indítványozza, hogy a munkásszervezetek vezetőségei vonnassanak be az értekezletbe.

Menyhárt Gáspár dr. és *Herczeg* Jenő lapszerkesztő a munkásság bevonását hevesen ellenzik. Az egész értekezlet „vice”-nek minősíti *Köntzey* indítványát.

Salamon Antal tanácsos, *Fischer* Róbert, *Genersich* Gusztáv professzor és *Weisz* József dr. szölk meg hozzá a kérdéshez. Végtül *Mihály* József indítványát fogadták el. Megbízták *Mihály* József drt és *Herczeg* Jenőt, hogy kidolgozzák a létesítendő néphivatal tervezetét és azt egy szűkebb bizottság elé terjesszék.

Budapest — sötétben.

Általános sztrájk készül!

(Saját tudósítónk expreszjelentése.)

A budapesti *osztrák* gázgyártársulat évtizedek óta sarcolja a fővárost. Munkásait embertelenül zsarolja a magyar igazgatósági tagok jóvoltából. A részvényesek telhetetlenségének — úgy látszik — az *új korszak* sem tudott határt szabni. Tegnapi betelt a mérték: az *összes budapesti gázgyári munká-*

WEISZ KÁLMÁN DIVATSZABÓ

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 22. sz. — Telefon 451. 113 8—*

sok sztrájkba léptek. A belső városrészekben a gázgyárba is kirendelt katonaság gyújtotta meg a lámpákat, de a külsővárosokra egyiptomi sötétség borult. Bármennyire szenvedjen is a fővárosi közönség ezen sztrájk alatt, minden érző embernek és hazafinak be kell látnia, hogy az *osztrák* tőke munkásszippolyozó rendszerének immár végét kell szakítani, még a *feudális-klerikális* koalíció ellenére is. A katonaság kirendelése és a durva erőszak megtörik a munkásság ellenállásán, mert ha a gázgyári munkások igazságos követeléseit huszonnégy óra alatt elintézték nem nyernek: az összes budapesti szakmák kimondják az általános sztrájkot.

Menekül a cár.

A hadsereg lázad.

— Saját tudósítónk expresstudósításai. —

Bádapest, jul. 2.

Odesszából jelentik, hogy egész Dél-országra a helyzet rendkívül fenyegető. Szebasztopolban forradalom ütött ki. Mindkét helyre hadihajókat küldtek. Tula kormányzóságban a fellázadt parasztok Gallicyn herceg birtokát teljesen tönkretették. Két század gyalogság vonult ki a ronbolás színhelyére, de képtelen volt a néptömeget megfékezni. Minden valószínűség szerint vérengzésre kerül a sor. A kormány újabb katonaságot nem küldhetett, mert már alig néhány megbízható csapatot rendelkezik. A Szebasztopolba internált katonaság nyíltan a felkelőkkel tart. A kormányzóság hadseregért táviratozott Pétervárhoz. A nyugtalanító hírek miatt a cár Féterhofból Carszkoje-Szeloba költözik át. Védelmére tüzérséget rendelt a hadügyminisztérium. A királyi kastélyt állandóan katonaság őrzi.

Rendőrök elégtelensége.

Mi van a szálláspénzzel?

Mikor a városi urak az elmúlt évi vámbérvédelemtöbblet és a házi pénztár terhére szerencsésen keresztülvitték a fizetésrendezési javaslatukat, ugyancsak elfelejtkeztek a kicsiny emberek sorsáról, vagy legalább is nagyon szűken szabták ki számukra a mindennapit. Különösen mostohán bántak el az ugynevezett kezelőszemélyekkel, akiknek a nagyobb tisztviselőkhöz viszonyítva alig jutott valami kicsike fizetésemelés. De legrosszabbul járt a rendőrlegénység, különösen a gyalogrendőrök. Mert míg a polgármester és a tanácsos urak 600—1000 sőt 2000 korona személyi pótlékot biztosítottak maguk részére, addig ezeknek a havi 25—30 forinttal megvásárolt szegény közrendőröknek be kellett érniük 30 korona szálláspénz-emeléssel.

Az eddigi 120 korona szálláspénz helyett ilyenformán most már 150 koronára emelték fel lakbérletmennyüket és határozatlanlag kimondták, hogy ezt a megszavazott 30 korona szálláspénzjavítást még 1906. január elsején kézhez veheti a rendőrlegénység. A lovasrendőrök sok huza-vona után egy ízben 12 koronát, majd ismét 8 koronát kaptak ebből a megszavazott illetményből, sőt kaptak az elmúlt évben 50 korona drágasági pótlékot is fejéknél. Csak a legnyomorultabb közkatonákról, szegény gyalogrendőrökről felejtkeztek el a városi urak és így történt meg, hogy a rég megszavazott 30 korona lakbérfelemelést még mindig nem fizette ki számukra a házipénztár.

Igen helyesen tenné a főkapitány, ha ezen sokat sanyargatott rendőrlegények ügyét végre kezébe venné és sürgősen intézkednék ennek az oly régóta epedve várt pár koronának kiutalása iránt.

Épülő paloták.

Építkezések kőművesek nélkül.

A kilenc hét óta huzódó kolozsvári kőművesstrájknak kétségkívül egyik legérdekesebb momeatuma, hogy a huzamos ideig tartó bérharc dacára két palota épült fel az Unió-utcaiban. Felesleges felemlitenünk, hogy az építkezések csaknem erőszakolva és szakavatott munkások segítségével ment végre. A Reményik, illetve a Réhling és Spáda-cégek, a melyek ennek a két épületnek határidőhöz feleltetését szigorú anyagi felelősség mellett magukra vállalták, minden meg nem engedett eszközt alkalmaztak, csak hogy megmenthessék a saját zsebüket. Inasokkal dolgoztattak, és munkanélküli kétes existenciákkal, a kik nem tagjai a szervezett munkásságnak. Ugy Spádánál, mint Reményikéknél naponta három-három „segéd” és ugyanannyi inas volt alkalmazva, a kik rendőri oltalom mellett végezték el napi munkájukat. Reggel rendőrök hozták munkába, este rendőrök kísérték haza lakásukra őket, nehogy valami bántódásuk essék szegényeknek. És a két palota, bár csigalassúsággal, de mégis épülő félben van. A napokban fejezték be a homlokzat felrakást és közel száz apró lobogót tűztek ki a bevezetett munka dícséretére, a melyek — fájdalom — nem jelentik végét a kolozsvári mesterek és munkások között régóta dühöngő egyenlenségeknek.

SZINJÁTÉK.

A színházi iroda hirei. (Koalíció.) Mocsáry Béla már megérkezett Kolozsvárra, hogy darabjának utolsó próbáin jelen lehessen. A „Koalíció” című vígjátékból ma már megtartották az első teljes főpróbát a szerző vezetése mellett. A darab bemutató előadása esütörtökön lesz s erre az előadásra már most előjegyezhetők a helyek. (Félhelyáras esti előadás.) A legközelebbi félhelyáras esti előadás pénteken lesz, amikor is Bokor József „Kurucfurfang” című népszínműve fog színre kerülni.

Vendégszereplés?! Két kolozsvári ujság egész sajtóhadjáratot visel egy kolozsvári születésű primadonna vendégszerepeltetése érdekében. A „Közönség köréből” is érkeznek levelek szóval a direktort két tűz közé veszik. Amennyire izléstelennek tartjuk ezt az erőszakoskodást, annyira helyeseljük a direktor álláspontját, aki — úgy látszik — elvből nem tesz eleget a tulzajos követeléseknek, a melyeket korántsem szokott mindig a művészet iránti lelkesedés diktálni. Nem ismerjük Áldor kisaszszony művészi képességét, de azt hisszük, az ő intencióival sem ellenkezünk, midőn tiltakozunk nevének vásáros reklamozása ellen. A direktornak, amíg direktor, elvégre mégis kell hagyni hatáskört s rája kell bízni, hogy kit és mikor vendégszerepeltessen. A kritikának vannak határai, a melyeken túl már nem is kritika, de akadékoskodás.

Műsor:

Kedd: Pesti nők. (5-ször.)
Szerda: Szép Meluzina.
Csütörtök: Koalíció. (Ujdonság, 1-ször.)
Péntek: Kuruc furfang. (Esti előadás, félhelyárral.)

H I R E K.

— július 2.

Tanárok — munkában.

A szamosújvári tanárok most adták ki értesítőjüket a gimnáziumról. Nem sok szülőnek telhetik benne öröme s három anya is van, aki siratja fiát. Mert három ifju életét szakította derékban ketté az iskolai év folyamán tartott inkvizíció. Arról panaszkodnak a derék tanárok, hogy Szamos-

ujvárt sok az erkölcsrontó tényező: sűrűn láthatók a kocsmák s rendezetlen a prostitúció. S mindezt a gimnázistáknak kell, lakolniuk? Azt hisszük: a professzorokra tartozott volna gondoskodni az ifjuság felvilágosításával arról, hogy ne essenek a mételey áldozatává.

Mert a hitoktató nyilvánosan szemérmetlenkedik: perverz vágyakat terjeszt a fejletlen gyermekekben. „Különös aggodalommal érintette a tanári testületet ez a fegyelmi eset, melyet egy VIII. osztályos növendék vallásos kétélyek hangoztatásával, hirdetésével s ezzel összefüggőleg a fegyelmi szabályokba ütköző viseletével vont maga után.” Szóval Jolbej Miklóst a tanárok bevallása szerint vallásos kétélyei miatt csapták ki. Hát arra tanít az iskola, hogy minden dogmában vakon kell hinnie az öntudatra ébredett embernek? S bihetett-e igazán Jolbej Miklós annak a papnak, akinek életét mindama bűnök fertőzték meg, amelyeket a *tízparancsolat* is — tilt. Miért nem igyekeztek a tanárok Jolbej kétélyeit eloszlatni? Avagy helyesebb lett volna, ha a bátor ifju megtagadja kétélyeit s jó példa szerint szemfogató hipokrita szerepet játszik? A szamosújvári tanárok botlásait nem orvosolják az értesítőben ellenünk szórt rágalomok. A törvényszék, ha ők úgy akarják, dönt ebben a kérdésben az ő piszkolódásaik nélkül is. „Az iskolai nevelés és oktatás széles mezején” bizonyára többet rombolnak az ő botrányai, melyeknek példáját most is hozza a „Szamosújvári Közlöny” 27-ik száma, mint a mi felvilágosító munkánk.

Személyi hír. Dr. gróf Bánffy Miklós főispán Budapestre utazott.

Népgyűlés. Az „Erdélyrészi Szociáldemokrata párt” f. hó 8-án, vasárnap népgyűlésre hívja össze Kolozsvár népét a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés a párt fővárosi kongresszusáról. 2. Az építőmunkások bérharcáról. 3. A „Néphivatal” ügye.

Indul az adóprés. A Pénzügyigazgatóság értesíti az érdekelt közönséget, hogy Kolozsvár szabad királyi város adókievítő bizottsága f. hó július 5-től augusztus 18-ig bezárólag tárgyalja a III-ik osztályu kereseti adójavaslatokat. Az adóalanyok foglalkozása szerint csoportosulnak a javaslatok egy időn belül. Hogy az érdekeltek közül ki melyik napra esik; felvilágosítást nyerhet a Pénzügyigazgatóságnál.

Antialkoholista propaganda az iskolában. A kegyesrendi tanítórend főgimnáziumának értesítőjében örömmel olvassuk Huber professzor antialkoholista tanulmányát. Ugy látszik: Lechner egyetemi professzornak a tanár-egyesületben tartott előadása nem volt a pusztában elvesző szó. Kettős volna az eredmény, ha a középiskolai tanárok a praxisban is érvényesítenék az alkoholtól való teljes tartózkodást, mert tanítványaiknak csak így adhatnák példát. Ez korántsem vonatkozik a jelen esetre: Huber professzor dícsérendő magatartásának fényes bizonyítéka az említett tanulmány. De tény az, hogy egyebütt, mint pld. Szamosújvárt is panaszkodnak a tanárok a tanuló ifjak koreszmázásáról, de egyáltalában nem igyekeznek felvilágosítani őket az alkohol rombolásairól. Sőt több helyt nem csak zárt körben de nyilvános diákmulatságok alkalmával is tanárok járnak elől a korhelykedésben. S hogy egy részeg tanár példája mennyire mozditja elő az alkoholizmus terjedését, azt ítéljék meg maguk a tanárok.

Pályázat ösztöndíjra. A budapesti állami felső ipariskolánál két 400 koronás ösztöndíjas hely van fűresedésben. Pályázhatnak iparos segédek és olyanok, a kik az előírt felvételi vizsgát leteszik. Feltevételeket megtudhatják a városi tanácsnál.

Pár órai sztrájk. Ferenczy Ignác kolozsvári legnagyobb cipésmesternél történt. Ferenczy munkásai közt két nem szervezett cipésmunkást is alkalmazott. Tegnap este összes munkásai arra kérték Ferenczyt, hogy bocsássa el a két munkást, mert azok nemcsak hogy nem tagjai a szervezetnek, de a szervezetet folytonosan gunyolják, becsérik. Egyszersmind bejelentették, hogyha kivánságukat nem teljesíti,

akkor nem dolgoznak. Erre Ferenczy két heti gondolkozási időt kért. Munkásai természetesen a műhelyből kivonultak. Ma reggel azonban már teljesítette a szervezett munkások kívánságát: a két nem szervezett cipészt elbocsátotta. Erre munkásai tovább folytatták munkájukat.

Vérben akart fürödni. Rémes mezenyület tartja izgalomban a budapesti Rózsa utcát. Egy elmebajos fiatalember megakart gyilkolni *Frühjahr* Gyulánét. *Klenkó* Simon szabólegény éjszakára betért Frühjahnéhoz, a ki utcai leány. Hajnalban hirtelen egy borotvát rántott elő és az asszonyra támadt. Az asszony kétségbeesetten védekezett és segítségért kiáltott. A házban lakó többi nők és a házmester nagy nehezen tudták a dühöngőt megfékezni. Kihallgatásánál elmondta, hogy hetek óta nincs munkája, nyomorog és azért akarta a perditát megölni, hogy kirabolja. Később kijelentette, hogy nem a pénze, miatt akarta a nőt megölni. Napok óta valami megmagyarázhatatlan érzés űzi. Asszonyi vérben akart mosakodni. Elhatározta, hogy a legelső nőt megöli. Vágyát teljesíteni akarja, épen azért kérte a rendőrtisztviselőt, hogy csukassa őt le. Mert ha szabadon hagyják, ölni fog. Megállapították, hogy *Klenkó* elmebajos.

Az áruló oldalfegyver. Különös eset híreről számol be a rendőri krónika. A Téglás-utca közelében levő közlegelőn egy 164-es számú tüzérszolgálatot találtak. Ugyanott és ugyanakkor Kiss Márton gazdának kanca lovát ellopták. Az elveszett kard gazdája Murányi tüzérszolgálat. A rendőrség igen valószínűnek tartja, hogy ő követte ki az elvesztett lovat is. Súlyosbíttja ezt a gyanút az a körülmény, hogy elvesztett kard gazdája eltűnt a kaszárnyából.

UTOLSÓ ÓRÁBAN.

Fővárosi tudósítónk távirati és telefonjelentései.

Új szatmári püspök.

Budapest, július 3. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Ő felsége Boromissza apátkanonokot Szatmár püspökévé nevezte ki.

A Ház ülése.

Budapest, július 3. (*Saj. tud.*) Az ülés délelőtt tíz órakor kezdődött. *Justh* Gyula elnök megnyitja az ülést és bemutatja a vármegye feliratait, melyekben a *Fehérvár-kormány* vád alá helyezését kéri a *Ház*-tól. Azután a Tisza-kormány alatt történt erőszakoskodásokból kifolyólag zaklatott képviselők ügyét a mentelmi bizottsághoz utasították. Következett a napirend tárgyalása. Polónyi igazságügyminiszter beterjesztette azt a törvényjavaslatot, mely a bírának és ügyésznek a miniszteriumi szolgálatra történt berendeléséről szól. Elénkebb vitát várnak a javaslat ama részének tárgyalásánál, mely a *Fehérvár-korszak* idejére vonatkozik. A javaslat előadója *Haviár* Dániel, a ki elfogadásra ajánlja. A Ház ugy általában, mint részleteiben módosítás nélkül elfogadta a javaslatot. Azután *Ballagi* Aladár beterjesztette a felirati javaslatot, melyet elfogadásra ajánl. Az első felszólaló *Polit* Mihály nemzetiségi képviselő, a ki beterjesztette a *nemzetiségi képviselők* felirati javaslatát. A további ülés emiatt nagyon izgalmasnak jelentkezik. — Az ülés végére van jelezve *Polónyi* válasza *Kovács* Pálnak arra az interpellációjára, hogy mit tesz a kormány a »vigécek ellen, a kik a vidéki szegény embereket tömegesen becsapják.« Ez az interpelláció az »Orangyal« című szentképekkel házaló vállalat ellen irányul.

Gázgyári munkások sztrájkja.

Kitartanak a végsőig.

Budapest, 1906. július 3. (*Saj. tud.*) A tegnapi kitört gázgyári sztrájk oka mos abban keresendő, hogy a gyár vezetősége tizennégy munkást nem akart elbocsátani, akik a munkásszervezetek ellen állandóan áskálódtak és árulkodtak a szervezett munkásokra.

A kirendelt katonasággal több helyt összeütköztek a sztrájkolók. Kövekkel dobálták a katonákat és az égő lámpákat kioltották. Éjjel tíz óra után gyűlést tartottak, a melyen elhatározták, hogy **végsőig kitartanak.** A *terencvárosi és budai gázgyárak munkásai határozatilag csatlakoztak a sztrájkhoz.*

Orosz forradalom.

A cárt — féltik.

Budapest, július 3. *Pétervárról* megerősítik azt a hírt, hogy *minden intézkedés megtett a cár életének biztonsága érdekében.*

REGÉNY.

Szerelmes vagy örült?

Bűnügyi regény.

12. (Folytatás)

Filidor és barátja a vastag cimborá, a kit *Saint-Leger*-nek hívtak ugyan csak viharos éjszakát töltöttek együtt.

Marc Henry tárczája mindkettőjüknek megcsavarta az esztét és kirugtak a hámból. Filidor most is mámoros volt és mindenféle áriákat dudolt, míg kövér cimborája mélységesen aludt a kocsis szögletében.

Marc Henry komor hallgatásba merült el. Mogorva nézése szinte megriasztó, féltelmes volt. Az egész uton nem volt egyetlen szava sem.

A kocsis megállott.

A kocsis kinyitotta a kocsis ajtaját, megérkeztek a vicennesi erdő bejáratához.

Kiszálltak.

Marc Henry zavartan nézett körül. Nem messzire egy kétlovas fogat állott, melynek a falán egy »C« betű volt, felette grófi koronával.

Marc Henry megnézte az óráját.

Még öt perc hiányzott nyolctól.

Körülbelül huszonöt lépésnyi távolságra a nagy fasorban a ködben négy alakot látott, mindegyik felöltötkben burkolva sétált fel alá és szivarozott.

Camillac gróf volt két segédjével és egy orvossal.

Abban a pillanatban lódobogás hallatszott a kocsituton.

Egy lovas volt, a ki a bejárat előtt megállott, leugrott a lóról. azt oda adta a grófnak ott ácsorgó lakájának és Marc Henry felé sietett, a ki nem tudta nagy meglepetésének felkiáltását visszafojtani.

Laval kapitány volt.

— Nem volt nyugalmam, aggodtam ön miatt — szólta Laval — és azért jöttem ki, hogy talán sikerül az ügyet békésen elintézni.

Marc Henry a leghatározottabban kijelentette, hogy a békés elintézés ki van zárva.

— Majd meglátjuk — szólta Laval — csak engedje meg, hogy szabadon cselekedhessem, majd meglátjuk, mit csinálhatunk.

Azzal Laval röviden köszönt és odalépett a grófhoz és szólta neki, hogy még a párbaj előtt szeretne vele pár szót váltani.

— Gróf ur, ön is katona, mint én, — szólta a kapitány a grófhoz — mind a ketten tudjuk, hogy a vállrojtok mire kötelezettek bennünket. Hangsúlyozottan kijelentem, hogy Marc Henry barátom megbízása nélkül intézem önhöz a kérdést: van valami módja, melylyel ezt a szerencsétlen ügyet, a mely bennünket ide hozott, békés uton intézhessük el?

— A mi engem illet, részemről nincs — felelte a gróf rövid szünet után — engem az ön barátja nyilvános helyen oly határozott szándékkal és oly botránnyosan sértett meg, hogy részemről teljesen lehetetlen a dolgot elsimítani, kivéve, ha ellenfelem nyilvánosan bocsánatot nem kér tőlem, a mit ő semmi esetben sem fog megtenni, legalább én nem hiszem.

— Nem, azt nem fogja tenni — szólta Laval kapitány határozottan. Mily fegyvert választott gróf ur?

— Az ön barátja nem küldte el hozzám segédeit, az én segédeim kétszer keresték, de nem találták otthon. Én vapyok ugyan a sértett és a fegyver választása az én jogom volna, de szívesen átengedem ezt a csekély előnyt az ellenfelemnek, válaszszon ő.

(Folytatása következik.)

Rónai mulató, Biasini Szálloda

Fedett helyiség! Eső ellen teljesen védve!

— Egészen új műsor! —

The Williams néger ének és táncoktató.

Csillag Laura chansonette.

The Dainty English Bells angol ének és táncművészek.

Még csak két napig 115 5—*

AGA a lebegő hölgy.

Göndör Aurél mint Kátsa cigány.

Dóri Giza,

az új műsorával.

Csillag Mariska

énekesnő.

Kováts Andor

komikus.

Grünau Marci

komikus.

Nádai Jolán

énekesnő.

Hajnal Ella

Fedák-utánzó.

Naponként két nagy kacagtató bohózat.

Belépti díj 1 kor. — Kezdeté fél 9 órakor. Szigorú családi műsor.

Magyar konyha és tisztán kezelt borok. Pontos kiszolgálás.

A n. é. közönség kegyes pártfogásáért esedeznek

Rónai János,

igazg. tulajdonos.

Jaulus és Göndör,

művezetők.

A Sétatéri Kioszkban

MA, és a következő napokon Magyarország legkiválóbb szalonzenekara

Földesi Szerén k. a.

hegedű-művész, művész,

Szabó Irén urhölgy

zongora-művész, 12 tagú zenekara,

Goldmann A. karnagy

közreműködésével

hangversenyez.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik kiváló tisztelettel

Gárdonyi Imre

tulajdonos

Szabó Sándor

116 2—*

igazgató.

Szabad bemenet.

Felelős szerkesztő: **Dr. Partos Kornél.**

Kiadja: **A Szerkesztőség.**

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, kedden, 1906. évi július hó 3-án,

Pesti nők.

Operette 3 felvonásban. Irták: Tann Bergler O. és Norini E. Zenéjét szerzette: Lehár Ferenc. Magyar színtre átdolgozták: Feld Aurél és Mérei Adólf

SZEREPLŐK:

Rozsnyay Fülöp, divatkereskedő Király Ernő
 Prokopné. háztulajdonosné — K. Árpási K.
 Klára, leánya, Rozsnyay neje — Batizfalvy E.
 Pedál Menyhért, zongorás — Kassai Károly
 Strublnszky János Nepomuk, zene-
 iskola tulajdonos — — Mátray K.
 Mimi) — — Gergely Giza
 Fifi) mostoha leányai — — Reményi Sári
 Tini) — — Kovács Lili
 Honka, Strublnszki tanítványa — Horsetzky H.
 Dr. Cinege Kázmér — — Dezséri Gy.
 Erzsí, szobaleány) Rozsnyaynál Gerlaky H.
 Gyuri, szolgál) Makray D.

Kezdete fél 8 órakor, vége 10-kor.

Családi könyvtárak berendeztetnek.

Az összes magyar és külföldi irodalom nagyszabású művei

csekély havi részletfizetés
 mellett megrendelhetők

RADICS SÁNDOR

könyvkereskedésében

KOLOZSVÁRT,

Szentegyház-u. 1. Mátyás király-tér sarok.

Könyvek fél árért kaphatók.

Ugyanott régi könyvek, okmányok, egyes jobb művek és könyvtárak a legmagasabb árért megvételnek. 101 12—

Katóságilag engedélyezett végkiállítás.

Schéfer András

férfi szabó és divatáru üzlete, Kolozsvárt,

— Mátyás király-tér 8. sz. a. —

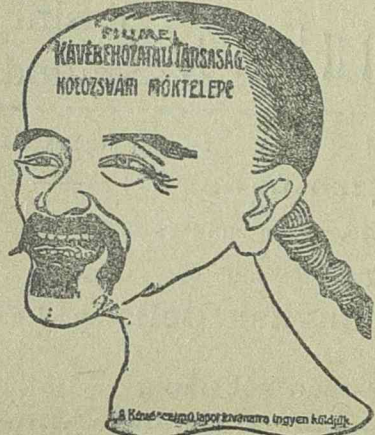
■ ■ ■ Allandó gyöngékedés miatt, kényszerítve vagyok 30 év óta fennálló üzletemmel fölhagyni. — Rendkívüli kedvező alkalom nyílik tehát a n. érdemű közönségnek jó hírnevű üzletemben raktáron levő hazai és angol szövetek és hozzávalók, férfi divat áruk, u. m. kalapok, nyakkendők, ingek, gallérok és kézelők, kézélő es ing-gombok, harisnyák, utazó plaidok, takarók, sétatálcák, szivar- és pénzestárcák, stb. igen olcsó árban beszerezni, mert érdekelmemben áll az áruktól mielőbb szabadulni. ■ ■ ■

A n. é. vevő közönség szíveskedjék üzletem megátogatása által a mondottakról személyesen meggyőződni. 114 5—10

Mágnás-kávékeverék

5 kg. bérmentve 19 kor.
 A leghiresebb kávéfajokból összeállítva.

Fiúmei Kávébehozatali Társaság

Kolozsvári Fióktelepe. Mátyás király-tér. 12.

Elismert legjobb és legzamatósabb kávékeverék.

Óránként friss pörkölés!

8 Telefon 475 sz. 6—*

Különlegességek kész női aljakban.

Tisztelettel értesitem a n. é. vevő közönséget, hogy **fehérnemű, vászon, damaszt és kézmű-áru nagy raktáramat kibővítettem** a legújabb kész **női aljak**, kész **Costümök, bluzok, női, leány és gyermek felöltőkkel**, melyeket a legizlésesebb és legelegánsabb kivitelben, dús választékban a **legolcsóbb szabott árak mellett** bocsájtom a n. é. vevő közönség rendelkezésére.

Szíves pártfogásért esdve vagyok teljes tisztelettel

ADLER A. ADOLF

Kossuth Lajos-utca 10. 5 8—50

* Nagy raktár női, leány és gyermek felöltőkben. *

Braun Mihály

hangszerkészítő,

a kolozsvári Zene-Conservatorium szállítója.

Az Országos Iparegyesület által dísz-
 ezüstéremmel kitüntetve.

KOLOZSVÁR,

Wesselényi Miklós-utca 18. sz.

Valódi olasz, német quinttiszta bél és csak saját készítményű fonott húrok. Gram-
 mophon, grammophon-
 lemezek, tűk és minden-
 nemű alkatrészek raktáron
 tartatnak. 104 8—10

Ribner és Társa

elektromos világítási és erőátviteli vállalata

Kolozsvár, Egyetem-utca 6. sz.

Vagán-telefonok és villámhárítók felszerelését sat., a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések és felvilágosítások díjmentesen eszközöltenek. 108 8—10

Telefon 584.

Dús választék kizárólag hazai gyártmányu csillárookban.

Telefon 584.

! Varrógépek ! kerékpárok !

és azoknak alkotó részei

legolcsóbban

Falk Imrénél

Kolozsvár,

Széchenyi-tér 39. sz. a.

szereshetők be részletfizetésre is.

Mechanikai javító-műhely

E szakmába vágó javítások vi-
 dékre is olcsón és pontosan
 eszközöltenek. 105 9—30

Telefon szám 364.

Olcsó pénzt! $3\frac{1}{2}$, 4, $4\frac{1}{2}$ 0/0 alapon

házakra és földekre, az érték 70—85%-ig levonás nélkül — kész-
 pénzben, földbirtoknál minden előleges költség nélkül — gyorsan
 és pontosan adunk. — kérjük telekkönyvi és birtokív beküldését
 — lehetőleg rövid uton, mivel a rengeteg ügyeinkre való tekin-
 tettel, később előjegyzést nem fogadhatunk el. 113 7—30

Személyi hitelt nyújtunk kereskedőknek, iparosoknak és
 minden rendes foglalkozásúaknak, meg-
 felelő biztosíték esetén kezes nélkül is.

Mindenki azonban, ha kölesönt óhajt felvenni, nagyon helyesen cse-
 lekszi, ha előbb egy levélben kérdést tesz nálunk, — melyre mi megadjuk a
 teljes utasítást és ha ezt teljesen jónak találná, csak akkor forduljon kérelmé-
 vel — mert ekkor már bizonyosra megy.

Vesünk használt mezőgazdasági gépeket, esetleg újjal kicseréljük, előleget adunk értékpapírokra
 és sorsjegyekre.

Pontos címünk: **Országos Hitelforgalmi Intézet Igazgatósága.**
Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. szám.

Képviselőket fix fizetéssel alkalmazunk.

Nyomatott Ajtai K. Albert könyvnyomdájában Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 4. sz.

Apró hirdetések

Színházi

priz-
 más
 gukker hatszoros nagy-
 tással — eladó. Cím a
 kiadóhivatalban.
 8 10—*

Pallas Lexikont

megvételre keresek. Cím
 a kiadóhivatalban.
 2 9—*

CIMBALOM,

Schunda-féle pedálos el-
 eladó. Cím a kiadóhivatalban.
 12 2—*

Telefon szám 364.